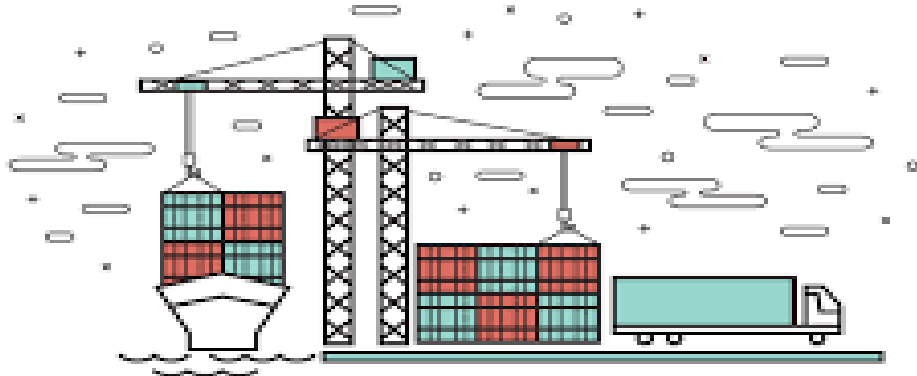

"Η Διερεύνηση της Ενσωμάτωσης των «Social» Κριτηρίων στις Συμβάσεις Παραχώρησης"

Θεόδωρος Στυλιάδης
Ναυτιλιακός Οικονομολόγος, Ph.D

4/6/2025
Πειραιάς

Εισαγωγή

Λιμάνια ως Μοχλός
Ανάπτυξης

License to Operate

Ολιστική προσέγγιση
βιωσιμότητας

1 Διευκόλυνση Διεθνούς Εμπορίου – Κυκλοφορίας
Εμπορευμάτων Συμβολή στην Οικονομική Ανάπτυξη & την
Σύγκλιση - Ολοκλήρωση Παγκόσμιας Οικονομίας

2

Εξωτερίκευση σημαντικού περιβαλλοντικού και
κοινωνικού κόστους

3

Ανάγκη εξισορρόπησης μεταξύ αποτελεσματικότητας /
ανταγωνιστικότητας και κοινωνικών αναγκών –το
«πρασίνισμα των λιμένων δεν είναι πλέον αρκετό»

4

Ανάγκη για βιώσιμες λιμενικές λειτουργίες σε Οικονομικό,
Περιβαλλοντικό ΚΑΙ Κοινωνικό Επίπεδο

Status Quo - Προκλήσεις Θεωρίας & Πράξης

- Παρά τη διαμόρφωση μιας πολυδιάστατης προσέγγισης αναφορικά με τη βιωσιμότητα:
  - *TBL*
  - *17 SDG's*
  - *Πράσινη Συμφωνία*
  - **αλλά και βιβλιογραφικά** - προσαρμόζοντας τα ανωτέρω στην περίπτωση της λιμενικής βιωσιμότητας
- Παρατηρείται ότι **η κοινωνική διάσταση της βιωσιμότητας παραμένει εννοιολογικά κατακερματισμένη και μεθοδολογική μη ανεπτυγμένη.**
- Σε σύγκριση με τον **περιβαλλοντικό και οικονομικό πυλώνα**, για τους οποίους έχουν διαμορφωθεί συγκεκριμένα πλαίσια αναφοράς & δείκτες (KPI's) οι οποίοι ολοένα και περισσότερο ενσωματώνονται και στις συμβάσεις παραχώρησης – **ο κοινωνικός πυλώνας χαρακτηρίζεται ακόμα:**
  - Ασάφεια αναφορικά με το «τι» ουσιαστικά αποτελεί κοινωνική λιμενική βιωσιμότητα
  - Δυσκολία καθορισμού **κατηγοριών, μετρήσιμων δεικτών αλλά και εργαλείων** για την μέτρηση των κοινωνικών εξωτερικοτήτων
  - **Απουσία κοινωνικών κριτηρίων/δεσμεύσεων στις λιμενικές συμβάσεις παραχώρησης** (χωρίς ποσοτικούς στόχους ή υποχρεωτική αναφορά)
- Εν πολλοίς, η κοινωνική επίδοση των λιμένων χαρακτηρίζεται ακόμα ως **δευτερογενούς σημασίας πυλώνας της λιμενικής βιωσιμότητας**

Ο κοινωνικός πυλώνας της λιμενικής βιωσιμότητας

- Δεδομένου ότι οι συμβάσεις παραχώρησης αποτελούν το πιο προσφιλές εργαλείο στα χέρια των λιμενικών αρχών για να επηρεάσουν και να διαμορφώσουν τους όρους μιας μακροπρόθεσμης βιώσιμης ανάπτυξης– **Θα πρέπει να αξιοποιηθεί αυτό το εργαλείο, έτσι ώστε ενσωματωθούν σε αυτό και οι διαστάσεις της κοινωνικής βιωσιμότητας.**
- **Οριοθέτηση και διαμόρφωση ολιστικής προσέγγισης για την κοινωνική λιμενική βιωσιμότητα:**
  - **Εσωτερική Διάσταση (επιχείρηση / παραχωρησιούχος)**
    - Ανθρώπινο δυναμικό: εργασιακές συνθήκες, ασφάλεια, εκπαίδευση
    - Εσωτερική εταιρική κουλτούρα και διαχείριση διαφορετικότητας και συμπεριληπτικότητας
    - Διαφάνεια, συμμετοχικότητα και λογοδοσία εντός του οργανισμού
  - **Εξωτερική Διάσταση (προς κοινότητα / περιβάλλον)**
    - Ευημερία τοπικών κοινοτήτων και σχετιζόμενων ενδιαφερόμενων μερών
    - Συμμετοχικές διαδικασίες και συνεργασία με κοινωνικούς εταίρους, τοπική αυτοδιοίκηση κτλ. για τον προσδιορισμό των κατά περίπτωση εξωτερικοτήτων (μέτρηση αντικτύπου των λιμένων στην ποιότητα ζωής)
    - Μακροπρόθεσμη Κοινωνική αποδοχή μέσα από ενίσχυση της διαφάνειας

Ο κοινωνικός πυλώνας της λιμενικής βιωσιμότητας

- Μετάβαση από παθητικές κοινωνικές υποσχέσεις σε ενεργές συμβατικές δεσμεύσεις στο πλαίσιο των λιμενικών συμβάσεων παραχώρησης
- Εν τη απουσία ολιστικού κοινωνικού πλαισίου αναφοράς αλλά και συγκεκριμένων κοινωνικών δεικτών, οι οποίοι αφορούν το εσωτερικό και εξωτερικό λιμενικό περιβάλλον, θα μπορούσε να αξιοποιηθεί το πιο διαδεδομένο πρότυπο παγκόσμιου reporting βιωσιμότητας - **GRI (Global Reporting Initiative)** , που παρέχει **δομή, δείκτες και μεθοδολογία** για να δημοσιοποιούν οι οργανισμοί τη βιωσιμότητά τους με διαφάνεια (ESG αναφορές).
- Μέσα από την **ανάλυση ουσιαστικότητας (materiality analysis)** οι λιμενικοί οργανισμοί θα μπορέσουν καταρχάς να **εντοπίσουν και να ιεραρχήσουν τα ζητήματα κοινωνικής βιωσιμότητας** που αντιμετωπίζουν διαμορφώνοντας έναν μοναδικό Χάρτη Κοινωνικής Ουσιαστικότητας - ο οποίος θα **απαρτίζεται από συγκεκριμένους μετρήσιμους δείκτες (GRI)**
- Βάσει αυτών των δεικτών επί ουσιαστικών κοινωνικών θεμάτων, οι οποίοι που θα αποτελούν **ειδικό πρόσθετο κεφάλαιο στις συμβάσεις παραχώρησης με υποχρεωτική εφαρμογή**, θα αξιολογείται και η κοινωνική επίδοση του παραχωρησιούχου.

Κοινωνικά Πεδία **GRI που αφορούν το εσωτερικό περιβάλλον της κοινωνικής βιωσιμότητας που θα μπορούσαν να ενσωματωθούν στις λιμενικές συμβάσεις παραχώρησης**

<u>Πεδίο</u>	<u>GRI Πρότυπα</u>	<u>Ενδεικτικό Περιεχόμενο</u>
Απασχόληση & Ανθρώπινο Δυναμικό	GRI 401	Πρακτικές πρόσληψης- αρ. προσλήψεων, σταθερότητα θέσεων, παροχές
Εκπαίδευση & Ανάπτυξη	GRI 404	Προγράμματα κατάρτισης, επαγγελματική εξέλιξη
Διαφορετικότητα & Ίση Μεταχείριση	GRI 405	% Φύλο, ηλικία, ισότητα ευκαιριών, αρ. διακρίσεων
Υγεία & Ασφάλεια Εργαζομένων	GRI 403	Μέτρα πρόληψης ατυχημάτων, εκπαίδευση H&S, ιατρικές υποδομές
Εργασιακές Σχέσεις	GRI 402	Συλλογικές διαπραγματεύσεις, συνδικαλιστικά δικαιώματα
Ισορροπία Εργασίας – Ζωής	Συνδυαστικά (GRI 401/404)	Ευέλικτα ωράρια, υποστήριξη οικογενειών

Κοινωνικά Πεδία GRI που αφορούν το εξωτερικό περιβάλλον της κοινωνικής βιωσιμότητας που θα μπορούσαν να ενσωματωθούν στις λιμενικές συμβάσεις παραχώρησης

Πεδίο	GRI Πρότυπα	Ενδεικτικό Περιεχόμενο
Σχέσεις με Τοπική Κοινότητα	GRI 413	Κοινωνική αποδοχή, συμμετοχή κοινοτήτων, επενδύσεις
Ανθρώπινα Δικαιώματα στην Εφοδιαστική Αλυσίδα	GRI 414	Αξιολόγηση προμηθευτών σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων
Κοινωνικές Επιπτώσεις Λιμενικών Λειτουργιών	GRI 411–412	Σεβασμός δικαιωμάτων κοινοτήτων & αυτοχθόνων, κοινωνική συμμόρφωση
Καταγγελίες & Διαβούλευση Κοινού	GRI 102-43, GRI 418	Συμμετοχή stakeholders, προστασία προσωπικών δεδομένων
Εθελοντισμός & Κοινωνικές Δράσεις	GRI 413 (μη χρηματοοικονομικές επενέργειες)	Πρωτοβουλίες κοινωνικής συνοχής και στήριξης

Συμπερασματικά

- Τα GRI πρότυπα μπορούν να αποτελέσουν ένα αρχικό **πλαίσιο για την προσαρμογή και την ενσωμάτωση των κοινωνικών διαστάσεων της βιωσιμότητας** στις λιμενικές συμβάσεις παραχώρησης
- Η ενσωμάτωση & **μέτρηση του κοινωνικού αντικτύπου** των λιμενικών παραχωρήσεων μέσα από την αξιοποίηση του GRI πλαισίου :
  - Θα οδηγήσει σε **αναβάθμιση του κοινωνικού πυλώνα της βιωσιμότητας και της προσοχής που τυγχάνει** (από την λιμενική αρχή, τους παραχωρησιούχους κτλ)
  - Θα συμβάλει στην περαιτέρω **ενίσχυση της κουλτούρας μέτρησης των κοινωνικών επιδόσεων του λιμένα**
  - Θα αυξήσει τη **κοινωνική αποδοχή/ ενσωμάτωση των λιμένων** καταστρώνοντας τους πολίτες πρεσβευτές και συμμετέτοχους της βιώσιμης λιμενικής ανάπτυξης
  - Θα οδηγήσει σε περαιτέρω **εξειδίκευση και ανάπτυξη κοινωνικών δεικτών που ξεπερνούν τα πλαίσια των προτύπων**
  - Θα συμβάλει στη διαμόρφωση **πραγματικά βιώσιμων λιμενικών συμβάσεων παραχώρησης, με όρους οικονομικούς, περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς.**

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!

